

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XII. De Synodo Siciliensi, & de Concilio Tyanis celebrato, & de illo quod in Cilicia futurum sperabatur, quod à Valente discussum est. Item de persecutione quae tunc grassabatur: & quomodo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Cum hæc professi essent, fidem Nicææ A
editam iisdem plane verbis confessioni
sua subjunxerunt: & acceptis Liberii
litteris de rebus quæ gestæ fuerant, in Si-
ciliam navigarunt.

CAP. XII.

*De Synodo Siciliensi, & de Concilio Tyanis
celebrato, & de illo quod in Cilicia futurum
sperabatur, quod à Valente discussum est.
Item de persecutione que tunc gravabatur:
& quomodo Athanasius denuo fugiens, sese
occultavit: postea vero Valentis literis re-
vocatus, processit in medium, & Ecclesiæ
Ægypti gubernavit.*

B

Bi congregato Concilio, cum Episcopi
illius insulæ eadem decrevissent, his
rebus confessi, in patriam reversi sunt.
Eodem tempore cum Synodus Episco-
porum congregata esset Tyanis, cui in-
tererant Eusebius Cesareæ Cappadociæ
Episcopus, Athanasius Ancyrae, Pelagius
Laodiceæ, Zeno Tyri, Paulus Emesa,
Otreus Melitinae, Gregorius Nazianzi,
& alii complures, qui regnante Joviano,
Antiochiae collecti, consubstantialis do-
ctrinam retinendam esse decreverant:
Liberii & Occidentalium litteræ reci-
tatae sunt. Qua ex re ingenti gaudio
affecti, scripserunt ad omnes Ecclesiæ,
ut Occidentalium Episcoporum decre-
ta perlegerent, & Epistolas tum Liberii,
tum Episcoporum Italæ, Africæ, Galliæ,
& Siciliæ; Nam & istorum literas attule-
rant legati à Synodo Lampacenam missi:
Utque omnium illorum numerum con-
siderarent. Multo enim plures erant iis
qui in Ariminensi Concilio federant.
Præterea ut consentire cum illis & com-
municare vellent; seque ejusdem esse
sententia per literas indicarent. Postre-
mo ut ante exitum Veris ad statutum
diem, quem ipsi præscriperant, Tarsum
Ciliciæ convenienter. Et hi quidem sele-
invicem hoc modo ad faciendum Syno-
dum hortabantur. Porro cum Synodus
jamjam congreganda esset in urbe Tar-
so, quatuor circiter ac triginta Asiani
Episcopi in Caria Asia Provincia colle-
cti, studium quidem in restituendâ Ec-
clesiarum concordia posatum magnope-
re laudarunt. Consubstantialis autem
vocabulum admittere recusabant, affir-
mantes fidem quæ Antiochiae & Seleucie
promulgata fuerat, ratam esse oportere,
quippe quæ & Luciani Martyris fides el-
let, & non sine multis periculis ac labori-

Cap. 16.

Πρὶν ἐστι τὸ σπειδεῖν σωμάτῳ, καὶ τὸν ἐκπεθεῖσαν τὸν πατέρα
λικῆς προσδοκῶμεν εἰσεῖσθαι, λικῆς δίδυστον εὐλόγητον
τὸ διωγμόν, καὶ αὐτούσιν Θεῷ μέγας πάλιν φυγὴ ἀπό
ἡγεμόνων γράμματος εὐλιπτοσαφεῖται, καὶ τοιούτου
αἰχμής πεπτεῖται εὐληπτοσαφεῖται.

Γενομένης ἡ κακεῖσθαι σωμάτῳ, καὶ τὰ αἷα
Ψυφισταριδίων τῶν τῆς Ἐπισκοπῆς,
ἐπεὶ τάδε ἐπέραξαν, ἐπανῆλθον καὶ σαρπεῖς
δὲ τὸν καρεῖσθαι σωμάτῳ αἰγώνων τὸν
ἐνσεβείας Ἀπισκόπες τῆς καππαδοκε-
σαρείας, οἴνασί τε τέ ταῦτα
καὶ Παύλος ἔμεστος, οὐρέως τε τοῦ με-
ντοῦ, καὶ γρηγορίος Ἐγγαλίου, καὶ πολλῶν
λαών, οἱ τούς μαρτύρους πεσεῖσθαι εὐηφίσαι
αἰνιοχεῖσθαι, ἐπὶ τοῖς ιοειανθραστοῖς, αἰρη-
σκοπεῖται τὰ λιθεῖσιν καὶ τῶν αἰανθρω-
ποιοῦντος γράμματα: σειχαρεῖς τε ἐπιτέτοις φρον-
τοῖ, ἐγράψαν πάσας ταῖς ἐκκλησίαις, απ-
χεῖν τοῖς Ψυφισμαστῶν αἰανθρω-
ποιοῦντος λιθεῖσιν γράμματα: μετα-
πολεῶν ἐκόμισαν γράμματα τοῖς τέτοιοις
οἱ εὐλαμβάνεις περίστεις καὶ αἰρησκοπεῖ-
ται πάντων δρεπούντων πολλῷ γρήγορεται
εἰς δειμίνων σωμάτοις εἰς οὐρανούς
ἀντοῖς γρίνας καὶ κοινωνίας: καὶ οὐ ταῦτα
εἰσὶ τῆς γνώμης, διὸ γε αφῆσαι οἰκεῖα διδο-
ται: συνελθεῖν ἢ εἰς ταρσὸν τῆς κυπρίας
ἢ ἦραν οὔτε, εἰς ριτὸν ημέραν ημέραν
οἱ μὲν, ὅδε ἀλλήλες σωμάται παρεπεί-
ται: οὐδὲν δὲ σωμάται μελέσης τῆς
ταρσῶν σωμάτων, συνελθοῦσες ἐν καρπο-
αῖσις αἱμφὶ τριάκοντα τέσσαρες τῶν αἰαν-
θρων ἐπικοπῶν, τὴν μὲν ἐπὶ τῷ οὐρανούταντο
κληπτῶν παρεδόντες ταρσοῦτος τοῖς
μοχσίγονοις αἱ τὴν εἰς αἰνιοχεῖσθαι σιδηρο-
χιλεθεῖσαν πίσιν, χεῖναι κεραῖεν ιωνίην
αἱ κακιαῖαι Ἐγγαλίου παρτυρῷ εἰς Καραϊστανού-

κανδιάν καὶ πολλῶν ιδρύτων τῷ πόλεμῳ A bus ab ipso tū antecessoribus fuisse comprobata. Imperator verò Eudoxii impulsu, Concilium quod in Cilicia futurum sperabatur diremit, scriptis ea de re litteris, & adjectis minis. Specialiter quoque rectoribus Provinciarum mandavit, ut Episcopos qui Constantii temporibus depositi, postea regnante Juliano sacerdotium recuperaverant, Ecclesiis expellerent. Ob hanc iussionem ii qui in Ægypto magistratum gerebant, Athanasium Ecclesiis illius loci spoliare & ex civitate ejicere studuerunt. Neque enim levis pena iniusta erat Imperatoris edicto: sed omnibus ex æquo Präsidibus, corrumque Officialibus & decurionibus, non modice pecunia multa irrogabatur, & corporis cruciatus intentabantur, nisi imperata fecissent. Verum multitudo Christianorum in unum collecta, rogavit Praefectum, ne Episcopum inconsulte expelleret: sed accuratius expenderet formam Imperialium literatum, quæ aduersus eos solos valerent, qui post exilium Constantianis temporibus irrogatum, regnante Juliano reversi essent. Athanasium potro ajebant, telegaum quidem fuisse sub Constantio: Sed eodem Constantio revocante, Episcopatum suum recuperasse. Et Julianum quidem cum alios omnes ab exilio revocasset, hunc solum persecutum esse: Jovianum vero denuo eum restituisse. Hæc cum dicerent, non persuaserunt Präfecto: restiterunt nihilominus, nec passi sunt vim inferri Athanasi. Cumque multitudo vulgi confluere, ingensque tumultus ac perturbatio totam urbem occuparet, ac sedatio jamjam futura expectaretur, Präfectus rem Imperatori significavit, passus interim Athanasium in urbe romanere. Postea vero multis jam elapsis diebus, cum sedatio extincta esse videretur, vespertino tempore Athanasius clam ex civitate digressus, in quodam loco se se occultavit. Eademque nocte Präfectus Alexandriae, & Dux militum Ægypti, Ecclesiam in qua divisorium erat Athanasi, occuparunt. Et cum illum ubique, in ipsis etiam tectis & culminibus perquisivissent, consilio suo frustrati discesserunt. Sic enim existimabant, populo jam prioris seditionis obliito, cunctisque somno oppressis, si impetum facerent, Imperatoris iussa facile executuros, & urbem

N n n iii

selectionis expertem servaturos esse. In-
gens porro admiratio cunctos subiit,
quod Athanasius inventus non esset.
Nam sive divina revelatione, sive quo-
rundam hominum indicio præmonitus
effugerit, utrumque eodem recidit.
Certe ut quis tam opportuno tempore
prænoscere insidias & cavere posset,
id majoris videtur esse providentia,
quam quæ in hominem cadat. Alii
dicunt, Athanasium cum inconsultum
populi tumultum prævideret, veritum
ne malorum quæ ex eo eventura es-
sent, auctor fuisse diceretur, toto hoc
tempore in monumento patrio deli-
tuisse. Et Athanasius quidem hac ra-
tione clapsus, se se occultavit. Im-
perator vero, non multo post scripsit
ei, ut rediret & Ecclesiam suam reci-
peret. Ceterum suspicor, Valen-
tem non ex animi sui sententia ista
scripsisse: sed vel quod constantem
omnium hominum existimationem de
virtute Athanasi secum ipse reputaret,
& ob hanc causam procul dubio Valen-
tinianum id moleste laturum: quippe
qui Nicani Concilii doctrinam am-
plexus esset: vel quod multitudinem
eorum qui Athanasio favebant, formi-
daret, ne quid in damnum reipublicæ
molirentur. Arbitror etiam, id quod ve-
risimile est, Arianorum Antistites non
ita vehementi studio in illum incubuisse:
prædictes futurum, ut ille ex civitate
pulsus, denique Imperatores interpellaret,
& occasionem eos adeundi nanciscere-
tur: ac Valentem quidem in suam sen-
tentiam pertraheret: Valentianum
vero, utpote ejusdem fidei sectatorem
adiram excitaret. Nam cum virtutem
eius viri perspectam haberent ex iis quæ
principatu Constantii acciderant, in-
genti metu percellebantur. Etenim co-
quoque tempore, adversariorum insi-
diis tantopere superavit, ut Ecclesia
Ægypti libenter ei concederint: ipse
vero litteris Constantii vix adductus
fuerit, ut hac conditione ex Italia re-
verteretur. Et hanc quidem causam
fuisse conjicio, cur Athanasio adem-
pta non sit Ecclesia, perinde ac reli-
quis Episcopis. In reliquos vero per-
secutio incubuit, non dissimilis illi quæ
à Gentilibus olim fuerat excitata. Nam
qui doctrinam illorum sequi detrecta-
rent, iis irrogabantur exilia. Et Ec-
clesia iis quidem adimebantur: illis
autem tradebantur. Verum Ægyptus

τέως τέτων απειρού ήν, ἐν αθανασίᾳ τῷ Aistarum calamitatum expers interim fu-
βιώ μετόν Θ. it, Athanasio adhuc superstite.

KεΦ. 1γ'.

πότε μήτε ινδικών διμιούρων αρέσαντος και σαν τινα πόλεις γενι-
τα, το οποίο είναι ένας θεός προσχειρίζονται, όπως ο Θεός της γη-
μένης ο οποίος θεωρείται μάγιστρος.

ΤΩ οὐ βασιλεῖς ἀλεντὶν παρ' ὄρροντες,
Διηγόχους καταλαβεῖν ἐδόκει· ἔχομέν ε
ἡμῶν τὸν οὐδὲ τελθῆται τὸν βίον ἐνδόξιον, ἐπὶ^{τούτην} ἡμένα ἁμαλοῖς κεράσιστῶν τὸν τὴν κωνστα-
ντινοπόλει τὸν κυκλησιῶν θητησέπειρος ταῦτας
δημοφυιοι, καρεστονθεῖς εἰς τὴν αὐτὴν δια-
δοχὴν τοῦτο τῷ τὰ δέσια φεγγάντων· οἱ δὲ το-
δογματος τὸν νησιαν σωμόδι, νομίσαντες
εἰς καιρὸν αὐτοῖς τάδε συμβεβηκέναι, Ψιφί-
δον ἐναγριόν πια τὸ πιστόπετην αὐτῶν· χε-
ροῦντες τέτον ἐνσάβιον, οἵ την αὐτούχων
τῆς πυρών διεῖπεν ἐπικλησιῶν μετεκλιθεῖς γρ-
ιασθείσιν τὸν τῆς πατεροειδείας φυγῆς, λά-
βον τότε τὸν κωνσταντίνου πόλει διδέσιον, τοῦ
οὐδόξες αὐτῷ διδάσκων, τὸ περιτησέπων ἐπὶ^{τούτης} μένεν τοῖς τὸ θεῖον γνωμένοις ἐντευ-
χοῖς μην σέπτο τῆς δέσιας αἱρέσεως τωρεῖς σά-
νταν αἰακυνθέντες, χαλεπῶς ἐδίωκον τοῦ πατε-
ρασάς τὸν ἐναγριόν χερεστονίας· οὐ οὐ βασιλεὺς
ταῦτα γνέσιος, τὸν νικομηδείατέως τὴν οὐδὸν
επέχει· δέσιας τοῖς τούτοις τὸ πόλεως μη τι πάθη-
τος αἰστόσεως, σύνοιδες πέμψαντες τοὺς
κατανήπολιν, τοὺς ικανάς τὸν οὐδότεν εἰς ταῦτα
ιεράβιον τὸ συλληφθέντα, περιστέταξεν τὸν βι-
ληρπόλει τὸ Δράκον διάσιον, καὶ ἐναγριόν ἐτέρω-
ντι πάπγεις ηταὶ μην ὠδεσσεῖς.

$K \in \mathcal{O}_n(\mathcal{A}^N)$

καὶ οὐ πρέπει τοῦ τυχεῖν ὅτι δόκονται, τούτοις σιγῇ πλοιεῖ
μίσθιον τελέσων κατέκανεν ἡ γενομένη.

Πασύτεροι δέ, ὡς φιλεῖ συμβαίνειν τοῖς
ἐντυχεῖσι, οἱ τὰ ἀρέα Φεγγῆνες θρό-
μοι, ὅπλα ἀνεκάλε ἐπεξέλθουν τοῖς ἀπό-
της ἔστιλας δόξῃς· οἱ δέ, εἰς τε σῶμα
ὑγειοῦμεναι, ἀρχεστί τε καὶ δέσμωτη-
εις πεποιημένοι, καὶ τας ἔστιας κατ'-
ἄλιγον διπλανῷμεναι ταῖς ἐνθέδε συκνῶς
συμβαίνεταις Σημίας, ἔγραψαν δεῦτην
τε βασιλέως, ὅπως τινας τῶν δεινῶν εὑρειν

CAPUT XIII.

Quomodo Demophilus Arianus post Eudoxium factus sit Episcopus Constantinopolensis: Orthodoxi vero Evagrium elegerint. Et de persecutione ob eam rem excitata.

B **I**ntere Imperator Valens Antiochiam ad Orontem sitam proficisci decrevit. Qui dum in itinere esset, Eudoxius ex hac vita discessit, undecim annis Episcopatu Constantinopolis perfunctus. Demophilus vero, ejus loco ab Ariani ordinatus, Ecclesias urbis regiae administrandas suscepit. Verum Nicenae fidei propugnatores, opportunum sibi tempus oblatum rati, Evagrium quendam sibi Episcopum delegerunt. Hunc Eustathius, is qui olim Antiochenam Ecclesiam rexerat, ordinavit. Namque is, cum Jovianus ipsum ab exilio revocasset, clam eo tempore Constantinopoli morabatur, Homisianos docens, atque exhortans, ut in eadem de Divinitate sententia permanerent. Hinc igitur Ariani ad seditionem commoti, fautores ordinationis Evagrii acerbe persequi cceperunt. Quibus cognitis, Imperator Nicomediae aliquantis per substituit. Ac veritus ne quid mali urbi regiae per seditionem accideret, milites eo mittere decrevit, quantos ad eam rem satis esse jucicabat. Et Eustathium quidem comprehensum, in oppidu Thracia Bizuam relegari iussit. Evagrium vero alio abduci. Atque haec quidem gesta sunt in hunc modum.

C A P. XIV.

*De octoginta Orthodoxis Presbyteris, quos
Valens medio in mari combusserat
Nicomedie.*

A Riani vero, ut in rebus secundis evenite solet, insolentiores facti, eos qui ab ipsis dissentiebat, acerbissime persequi instituerunt. Qui cum & cruciatus corporis sustinerent, & ad Præsidum tribunalia & carceres traherentur, & ob crebra quæ inde ipsis eveniebant damna, facultatibus suis paulatim nudarentur, Imperatori supplicare decreverunt, ut his calamitatibus aliqua ex parte